

OSNOVNA ŠOLA LIVADA
EFENKOVA CESTA 60, 3320 VELENJE
MLADI RAZISKOVALCI ZA RAZVOJ ŠALEŠKE DOLINE

RAZISKOVALNA NALOGA
**MOJ PES, MOJA ODGOVORNOST – VRSTE VREČK ZA PASJE IZTREBKE,
MOŽNOST RECIKLAŽE IN OZAVEŠČENOST VELENJSKIH LASTNIKOV
PSOV**

Tematsko področje: APLIKATIVNI INOVACIJSKI PREDLOGI IN PROJEKTI

Avtorica:

Lana Đuričić, 9. razred

Mentorja:

Simona Žohar, univ. dipl. pedagoginja, učiteljica biologije

Aleksandar Đuričić

Velenje, 2022

Raziskovalna naloga je bila opravljena na Osnovni šoli Livada Velenje.

Mentorja: Simona Žohar, univ. dipl. pedagoginja, učiteljica biologije
Aleksandar Đuričić

Datum predstavitve: marec, 2022

KLJUČNA DOKUMENTACIJSKA INFORMACIJA

ŠD OŠ Livada, šolsko leto 2021/22

KG plastika / onesnaževanje / vrečke / iztrebki/ biorazgradljivo / razkrajanje / kompost

AV ĐURIČIĆ, Lana

SA ŽOHAR, Simona / ĐURIČIĆ, Aleksandar

KZ 3320 Velenje, SLO, Efenkova cesta 60

ZA Osnovna šola Livada Velenje

LI 2022

**IN MOJ PES, MOJA ODGOVORNOST – VRSTE VREČK ZA PASJE
IZTREBKE, MOŽNOST RECIKLAŽE IN OZAVEŠČENOST VELENJSKIH
LASTNIKOV PSOV**

TD Raziskovalna naloga

OP VIII, 41 str., 13 graf., 18 sl., 5 pril., 12 vir.

IJ SL

JI sl/en

AI Plastika je vsestransko uporaben material, brez katerega si življenja ne znamo predstavljati. Množična uporaba ter nepravilno ravnanje z njo ima za naše okolje in zdravje uničujoče posledice, saj večino plastičnih izdelkov uporabljamo zgolj kratek čas. Namen moje raziskovalne naloge je bil ugotoviti, kako bi lahko lastniki psov z na videz nepomembnim dejanjem, kot je izbira vrečke za pasje iztrebke, pripomogli k rešitvi tega problema. Rezultati so pokazali, da večina lastnikov psov v Velenju uporablja plastične vrečke za pasje iztrebke zaradi nizke cene. Majhen delež lastnikov psov pozna čas, ki je potreben za razkroj plastične vrečke, veliko bi jih svoje nakupovalne navade spremenilo, če bi ta podatek poznalo. Vrečke s pasjimi iztrebki najpogosteje odvržejo med mešane odpadke, pri tem pa dosledno skrbijo za pobiranje iztrebkov. Med drugim sem ugotovila, da ljudje kompostnik Organko dobro poznajo, vendar za zbiranje pasjih iztrebkov ni primeren. Prišla sem do zaključka, da bi morali lastnike psov k nakupu razgradljivih vrečk spodbujati v kinoloških društvih, pomembno pa bi lahko k ozaveščenosti z različnimi ukrepi pripomogle tudi vlada in občine. Smiselno pa bi bilo razmisliti o izumu zbiralnika za pasje iztrebke po zgledu kompostnika Organko.

KEY WORDS DOCUMENTATION

ND OŠ Livada, 2021/22

CX plastics / pollution / bags / excrement / biodegradable / decomposition / compost

AU ĐURIČIĆ, Lana

AA ŽOHAR, Simona/ĐURIČIĆ, Aleksandar

PP 3320 Velenje, SLO, Efenkova cesta 60

PB OŠ Livada Velenje

PY 2022

TI MY DOG, MY RESPONSABILITY – TYPES OF DOG WASTE BAGS, RECYCLING POSSIBILITIES AND AWARENESS OF DOG OWNERS IN VELENJE

DT RESEARCH WORK

NO VIII, 41 p., 13 graf., 18 fig., 5 ann., 12 ref.

LA SL

AL sl/en

AB Plastic is a versatile material without which we cannot imagine life. Mass use and improper handling of it have devastating consequences for our environment and health, as we use most plastic products only for a short time. My research paper aimed to find out how dog owners could help solve this problem with seemingly insignificant actions such as choosing a dog excrement bag. The results showed that most dog owners in Velenje use plastic bags for dog excrement due to the low price. A small proportion of dog owners know the time it takes to break down a plastic bag, and many would change their shopping habits if they knew this information. Bags of dog excrement are most often disposed of as mixed waste. Among other things, I found that people know the Organko composter well, but it is not suitable for collecting dog excrement. I concluded that dog owners should be encouraged to buy degradable bags in kennel clubs, and the government and municipalities could also significantly contribute to awareness through various measures. It would make sense to consider the invention of a dog excrement collector following the example of the Organko composter.

Vsebina

1 UVOD	1
1.1 CILJ NALOGE V TEORETIČNEM DELU	1
1.2 CILJI NALOGE V PRAKTIČNEM DELU	1
1.3 HIPOTEZE	2
2 PREGLED OBJAV	3
2.1 ONESNAŽEVANJE S PLASTIKO	3
2.2 PASJI IZTREBKI	4
2.3 RAZLOGI ZA REDNO POBIRANJE PASJIH IZTREBKOV	4
2.3.1 Veterinarski in zdravstveni vidik	4
2.3.2 Higienski vidik	5
2.4 VREČKE ZA PASJE IZTREBKE	6
2.4.1 Kompostno biorazgradljive vrečke	6
2.4.2 Oxo-biorazgradljive vrečke	6
2.4.3 Plastične vrečke	6
2.5 KOMPOSTNIK ORGANKO	7
2.5.1 Kaj sodi v kompostnik Organko?	7
2.5.3 Kaj ne sodi v kompostnik organko?	7
3 MATERIAL IN METODE	8
3.1 ANKETNI VPRAŠALNIK	8
3.2 INTERVJU	9
3.3 EKSPERIMENT	9
4 REZULTATI	10
4.1 RAZISKOVALNI VZOREC	10
4.2 REZULTATI IN UGOTOVITVE ANKETE	10
4.3 INTERVJU Z VODJO NABAVE V TRGOVINI ZA MALE ŽIVALI MR. PET	17
4.4 INTERVJU Z USTANOVITELJICO VADBENE KLINIKE ZA PSE COOLDOG	19
4.5 INTERVJU Z VODJO SKUPNE OBČINSKE UPRAVE NA MEDOBČINSKI INŠPEKCIJI, REDARSTVU IN VARSTVU OKOLJA VELENJE	20
4.6 EKSPERIMENT	22
5 DISKUSIJA	28
5.1 HIPOTEZA: PORABA RAZGRADLJIVIH VREČK ZA PASJE IZTREBKE JE V VELENJU NIZKA	28

5.2 HIPOTEZA: LASTNIKI PSOV V VELENJU NE POZNAJO PODATKA O ČASU RAZKROJA PLASTIČNE VREČKE.	29
5.3 HIPOTEZA: NA NAKUP VREČK ZA PASJE IZTREBKE VPLIVA CENA.	29
5.4 HIPOTEZA: LASTNIKI PSOV V VELENJU VEDO, KAM MORAJO ODVREČI PASJE IZTREBKE.	29
5.5 HIPOTEZA: BIO RAZGRADLJIVA VREČKA SE RAZGRADI PREJ KOT PLASTIČNA VREČKA.	30
5.6 HIPOTEZA: KOMPOSTNIK ORGANKO LAHKO UPORABIMO ZA RAZGRADITEV PASJIH IZTREBKOV.	31
6 ZAKLJUČEK	32
7 POVZETEK	35
8 SUMMARY	37
9 VIRI IN LITERATURA	39
9.1 VIRI.....	39
9.2 VIRI SLIK.....	39
ZAHVALA	42
PRILOGE	43

KAZALO GRAFOV

Graf 1: Struktura anketirancev po starosti.....	10
Graf 2: Struktura anketirancev po spolu.	11
Graf 3: Struktura anketirancev po kraju bivanja.	11
Graf 4: Struktura anketirancev po prebivališču.....	12
Graf 5: Struktura vrečk za pasje iztrebke glede na vrsto materiala.....	12
Graf 6: Struktura dejavnikov, ki vplivajo na nakup vrečk.	13
Graf 7: Poznavanje podatka o času, ki je potreben za razkroj vrečk.....	13
Graf 8: Sprememba nakupovalnih navad ob seznanitvi s časom razgradnje.	14
Graf 9: Tedenska poraba vrečk.	14
Graf 10: Prikaz deleža anketirancev, ki se lahko lotijo kompostiranja doma.	15
Graf 11: Uporaba komposta za razgradnjo vrečk za pasje iztrebke.	15
Graf 12: Ravnanje z vrečkami s pasjimi iztrebki.	16
Graf 13: Poznavanje kuhinjskega kompostnika Organko.	16

KAZALO SLIK

Slika 1: Onesnaževanje s plastiko.	3
Slika 2: Odstranite iztrebke vašega psa. Foto: A. Đuričić.....	4
Slika 3: Pobiranje pasjih iztrebkov.	5
Slika 4: Opozorilna tabla.	5
Slika 5: Kompostnik Organko.	7
Slika 6: Kaj sodi v kompostnik Organko?.....	7
Slika 7: Bio razgradljiva (levo) in plastična vrečka (desno) na kompostniku, 22. 12. 2021 (foto: L. Đuričić).....	22
Slika 8: Bio razgradljiva (levo) in plastična vrečka (desno) na kompostniku, 29. 12. 2021 (foto: L. Đuričić).....	23
Slika 9: Bio razgradljiva (levo) in plastična vrečka (desno) na kompostniku, 5.1.2022 (foto: L. Đuričić)	23
Slika 10: Bio razgradljiva (levo) in plastična vrečka (desno) na kompostniku, 12.1.2022 (foto: L. Đuričić).....	24
Slika 11: Bio razgradljiva (levo) in plastična vrečka (desno) na kompostniku, 19.1.2022 (foto: L. Đuričić).....	24
Slika 12: Bio razgradljiva (levo) in plastična vrečka (desno) na kompostniku, 26.1.2022 (foto: L. Đuričić).....	25
Slika 13: Bio razgradljiva (levo) in plastična vrečka (desno) na kompostniku, 2.2.2022 (foto: L. Đuričić)	25
Slika 14: Bio razgradljiva (levo) in plastična vrečka (desno) na kompostniku, 9.2.2022 (foto: L. Đuričić)	26
Slika 15: Bio razgradljiva (levo) in plastična vrečka (desno) na kompostniku, 16.2.2022 (foto: L. Đuričić).....	26

Slika 16: Bio razgradljiva (levo) in plastična vrečka (desno) na kompostniku, 23.2.2022 (foto: L. Đuričić).....	27
Slika 17: Koš za pasje iztrebke (foto: A. Đuričić).....	34

1 UVOD

Pasji iztrebki so odgovornost vsakega lastnika psa. Pospravljanje iztrebkov za njimi pa je nujno zaradi splošnega bontona, zato da ohranimo okolje čisto in urejeno, predvsem pa zato, ker pločnike, zelenice, travnike in gozdne poti uporabljajo tudi drugi ljudje. Ni pa vseeno, na kakšen način jih pospravimo.

1.1 CILJ NALOGE V TEORETIČNEM DELU

Cilj naloge v teoretičnem delu je bil pregledati literaturo s področja onesnaževanja okolja s plastiko ter se podrobneje posvetiti vrečkam za pasje iztrebke, nato pa s pomočjo strokovnih člankov ugotoviti, kaj je na tem področju že znanega in opredeliti problem razgradnje le-teh. Preučila sem uporabo kompostnika Organko, ki se mi je zdel dobra ideja za uporabo v gospodinjstvih, ki živijo v mestnih stanovanjih (bloki, stolpnice) in imajo psa, saj bi tako lahko uporabljali kompostno razgradljive vrečke.

1.2 CILJI NALOGE V PRAKTIČNEM DELU

Cilji v praktičnem delu so bili raziskati, ali lastniki psov v Velenju ravna odgovorno z iztrebki svojih psov, za kakšne vrečke se odločajo in na podlagi česa, ali so seznanjeni s problemom njihovega razkrajanja ter kam jih odvržejo. Da bi to raziskala, sem sestavila anketni vprašalnik (Priloga A) ter ga poslala sorodnikom, prijateljem, znancem, sosedom, ki stanujejo v Velenju in imajo psa. Poslala sem ga tudi na Osnovno šolo Livada v Velenju v upanju, da se bo odzvalo čim večje število lastnikov psov ter jih prosila, če ga lahko rešijo učenci 9. razredov ter vsi zaposleni. Izvedla sem intervju (Priloga B) z ustanoviteljico vadbene klinike za pse CoolDog, saj me je zanimalo, ali lastnike psov ozaveščajo oz. jim svetujejo glede uporabe vrečk za pasje iztrebke. Pogovarjala sem se tudi z vodjo skupne občinske uprave SAŠA regije na Medobčinski inšpekciji, redarstvu in varstvu okolja Velenje (Priloga C), ker sem želela izvedeti, ali se lastniki psov držijo

predpisov, koliko kršitev beležijo ter posledično kazni. Nekaj vprašanj (Priloga D) sem zastavila tudi v velenjski trgovini za male živali Mr. Pet, in sicer njihovi vodji nabave za celotno Slovenijo, saj sem želela izvedeti, katere vrečke za pasje iztrebke se najbolj prodajajo. Ker sem bila tudi sama radovedna, katere vrečke za pasje iztrebke se prej razgradijo, sem se odločila za izvedbo eksperimenta, s pomočjo katerega sem ugotavljala čas, ki je potreben za razkroj pasjih vrečk.

1.3 HIPOTEZE

Pred začetkom izvedbe raziskovalne naloge sem postavila naslednje hipoteze:

H1: Poraba bio razgradljivih vrečk za pasje iztrebke je v Velenju nizka.

H2: Lastniki psov v Velenju ne poznajo podatka o času razkroja plastične vrečke.

H3: Na nakup vrečk za pasje iztrebke vpliva cena.

H4: Lastniki psov v Velenju vedo, kam morajo odvreči pasje iztrebke.

H5: Bio razgradljiva vrečka se razgradi prej kot plastična vrečka.

H6: Organko lahko uporabimo za razgraditev pasjih iztrebkov

2 PREGLED OBJAV

2.1 ONESNAŽEVANJE S PLASTIKO

Plastika je bila v prejšnjem stoletju material prihodnosti, danes pa predstavlja velik okoljski problem. Plastika nas spremlja skoraj na vsakem koraku. Od plastičnih vrečk, igrač, embalaže, plastenk. Material, ki je v prejšnjem stoletju doživel zmagoviti pohod skozi potrošništvo, se je zažrl v vse ravni našega vsakdana.

Slika 1: Onesnaževanje s plastiko.

Kljub vse večji ekološki ozaveščenosti ljudi še vedno proizvedemo in v naravno okolje odvržemo preveč plastike. Odpadna plastika, ki se ne reciklira, predstavlja vse večji ekološki in ekonomski problem. V morju vsako leto konča na stotine ton plastike, ki uničujejo ekosistem, ogrožajo živalske vrste in povzročajo gmotno škodo.

Smernice sodobnega načina življenja so nas prisilile, da smo obkroženi s plastiko, ki je prisotna praktično povsod okoli nas. Čeprav je dokazano škodljiva za zdravje in predstavlja eno največjih groženj sveta, si še vedno ne predstavljamo nakupa v trgovini, ne da bi domov prinesli ogromno nepotrebne plastične embalaže, ki jo potem v gospodinjstvih vsak dan v ogromnih količinah mečemo stran. Poleg njene škodljivosti za zdravje je zaskrbljujoče njeno dolgo razkrajanje na drobne delce, ki jih najdemo v morskih organizmih, živalih in nenazadnje tudi v ljudeh (1).

2.2 PASJI IZTREBKI

Pes je človekov najboljši prijatelj. Zanj skrbimo, ga hranimo, mu omogočamo čisto in urejeno ležišče ter okolje, vendar se moramo zavedati, da je treba za svojim ljubljencem tudi pospraviti.

Pasje iztrebke:

- odvržemo med mešane odpadke (ne spadajo med biološke odpadke, ne glede na to kakšno vrečko uporabljamo). Problem je namreč v potencialnih patogenih, ki so prisotni v iztrebkih in tako ne spadajo v kompost.
- naredimo domači kompost, ki ga uporabljamo samo za kompostiranje iztrebkov in ga po nastanku prsti ne uporabljamo za užitne vrtnine (3).

Slika 2: Odstranite iztrebke vašega psa. Foto: A. Đuričić.

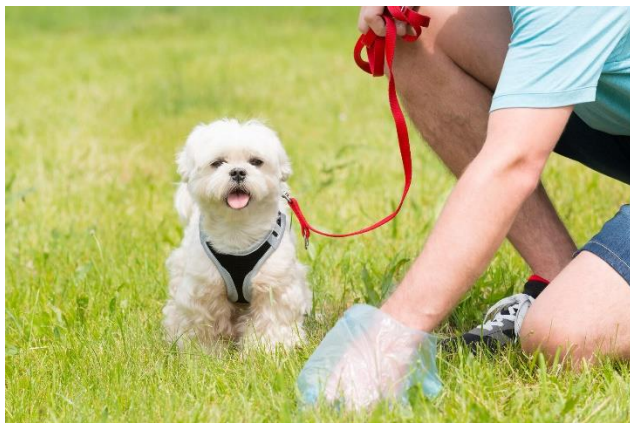
2.3 RAZLOGI ZA REDNO POBIRANJE PASJIH IZTREBKOV

2.3.1 Veterinarski in zdravstveni vidik

Pobiranje pasjih iztrebkov je pomembno, ker nam iztrebek da podatek o zdravstvenem stanju psa. Če redno pobiramo iztrebke za svojim psom, spremljamo, ali je njegova prebava primerna, ima mogoče vneto črevo in drisko. Navsezadnje je količina in kakovost blata pokazatelj tudi (ne)primerne prehrane (3).

2.3.2 Higienški vidik

Pobiranje pasjih iztrebkov, predvsem v urbanih okoljih, je zelo pomembno, saj se v pasjih iztrebkih nahaja izredno veliko število bakterij. Med njimi so nekatere odgovorne za pojav bolezni tako pri psih kot tudi pri ljudeh (*Campylobacter*, *Salmonella*, *Yersinia* in *E. coli*). Nekatere izmed

Slika 3: Pobiranje pasjih iztrebkov.

teh bakterij so lahko tudi odporne na številne antibiotike. Poleg bakterij se lahko v pasjem blatu nahajajo tudi paraziti kot so gliste *Toxocara canis*, protozoji *Giardia* in *Cryptosporidium*, ki so škodljivi tako za druge pse kot za ljudi. Najbolj izpostavljeni so seveda otroci in ljudje z oslabljenim imunskim sistemom (3).

2.3.3 Okoljevarstveni vidik

Z okoljevarstvenega vidika je pobiranje iztrebkov pomembno, saj pride pri pasjih iztrebkih do onesnaženja zemlje (vključno s polji, pašniki) in vode (predvsem podtalnice) ne samo s patogenimi klicami, ampak tudi z antiparazitiki, ki jih psom dajemo za preprečevanje infestacije z zunanjimi in notranjimi zajedavci. Potrebujemo samo kanček nesebičnosti ter vrečke za pobiranje iztrebkov. Pobiranje pasjih iztrebkov je pomembno predvsem zaradi preprečevanja širjenja bakterij (3).

Slika 4: Opozorilna tabla.

2.4 VREČKE ZA PASJE IZTREBKE

Vrečka za pasje iztrebke nikakor ne sme manjkati na sprehodu s psom. Pred nakupom je dobro premisliti, kaj je pomembnejše – odišavljene vrečke, različne barve, močne in se ne raztrgajo med uporabo ali okolju prijazne. Trenutno obstajajo 3 tipi materialov, iz katerih so lahko narejene vrečke za pasje iztrebke.

2.4.1 Kompostno biorazgradljive vrečke

Te vrečke so narejene iz plastike na osnovi koruznega škroba in se razgradijo v roku 90 dni. Najbolje je vrečke zavreči na domačem kompostu, ki ni namenjen za vrtnine. Če to ni mogoče, se bodo namreč na smetišču razkrajale dlje časa. Ker so narejene iz obnovljivega rastlinskega materiala, so trenutno najbolj ekološka možnost. So pa obenem precej dražje od ostalih razgradljivih možnosti.

2.4.2 Oxo-biorazgradljive vrečke

Te vrečke so narejene iz PE plastike z dodatkom, imenovanim D2W. Z dodajanjem D2W vrečkam omogočamo, da se razgradijo mnogo hitreje kot navadna plastična vrečka. Vrečke razpadejo na delce, ki se nato na atomskem nivoju razgradijo v CO₂ in vodo. Ta proces sicer traja dlje kot 90 dni, a se bodo vrečke (sicer odvisno od okoljskih razmer) razgradile mnogo hitreje kot navadna plastika. Z dostopom do kisika in organske snovi proces poteka približno 3 leta. Poleg tega pa vrečke v času razgradnje tudi niso toksične za okolje (4).

2.4.3 Plastične vrečke

Te vrečke so narejene iz navadne plastike, ki se razgrajuje izredno dolgo časa. Plastične vrečke se namreč ne razgradijo biološko, v njih poteka svetlobna razgradnja, preko katere se razgradijo v vse manjše toksične delce, ki onesnažujejo zemljo in vodne tokove. Pri tem predstavljajo ogromno grožnjo za naravo ter zdravje ljudi in živali. Poudariti velja, da so plastične vrečke narejene iz neobnovljivih surovin kot sta nafta in zemeljski plin (5).

2.5 KOMPOSTNIK ORGANKO

Organko je praktičen kompostnik za organske odpadke, ki zmanjša neprijetnosti ob zbiranju le-teh. Uporaben je predvsem v urbanih središčih in hišah brez lastnega kompostnika, kjer je organiziran odvoz bioloških odpadkov (2).

Slika 5: Kompostnik Organko.

Glavne prednosti:

- ne privablja insektov
- odpadki ne gnijejo
- praznimo ga le 1–2 krat mesečno
- fermentacijska tekočina, ki se tekom procesa zbira na dnu posode je polna učinkovitih mikroorganizmov in jo zato lahko zlijemo v kuhinjski odtok za preprečevanje neprijetnih vonjav, uporabimo jo lahko tudi za zalivanje rastlin.

2.5.1 Kaj sodi v kompostnik Organko?

Sadje in zelenjava, olupki citrusov in banan, pripravljena hrana, kuhano in surovo meso, sir, ribe, jogurt, jajca, manjše kosti, kruh, kavne usedline, čajne vrečke, ovene cvetlice (2).

Slika 6: Kaj sodi v kompostnik Organko?

2.5.3 Kaj ne sodi v kompostnik organko?

Kis, sok, mleko, olje, voda, velike kosti, pepel, živalski iztrebki, papir (2).

3 MATERIAL IN METODE

Za začetek sem na spletu poiskala literaturo o onesnaževanju okolja s plastičnimi odpadki, s pomočjo le-te sem izdelala teoretični del raziskovalne naloge. Praktični del pa je nastal na podlagi ankete, intervjujev ter eksperimenta.

Sestavila sem anketni vprašalnik (Priloga A) ter ga poslala sorodnikom, prijateljem, znancem, sosedom, ki stanujejo v Velenju in imajo psa. Poslala sem ga tudi na Osnovno šolo Livada v Velenju v upanju, da se bo odzvalo čim večje število lastnikov psov ter jih prosila, če ga lahko rešijo učenci 9. razredov ter vsi zaposleni. Izvedla sem intervju (Priloga B) z ustanoviteljico vadbene klinike za pse CoolDog, saj me je zanimalo, ali lastnike psov ozaveščajo oz. jim svetujejo glede uporabe vrečk za pasje iztrebke. Pogovarjala sem se tudi z vodjo skupne občinske uprave SAŠA regije na Medobčinski inšpekciji, redarstvu in varstvu okolja Velenje (Priloga C), ker sem želela izvedeti, ali se lastniki psov držijo predpisov, koliko kršitev beležijo ter posledično kazni. Nekaj vprašanj (Priloga D) sem zastavila tudi v velenjski trgovini za male živali Mr. Pet, in sicer njihovi vodji nabave za celotno Slovenijo, saj sem želela izvedeti, katere vrečke za pasje iztrebke se najbolj prodajajo. Ker sem bila tudi sama radovedna, katere vrečke za pasje iztrebke se prej razgradijo, sem se odločila za izvedbo eksperimenta, s pomočjo katerega sem ugotavljala čas, ki je potreben za razkroj pasjih vrečk. S pridobljenimi rezultati sem preverjala hipoteze.

3.1 ANKETNI VPRAŠALNIK

S pomočjo spletne aplikacije 1KA sem izdelala anketni vprašalnik, ki mi je omogočil na enostaven in hiter način doseči veliko število anketirancev. Anketo sem sestavila na osnovi znanja iz najdene literature, pridobljene podatke sem analizirala, le-te pa sem prikazala s tabelami in grafi.

3.2 INTERVJU

S pomočjo intervjuja sem neposredno pridobila podatke in informacije za svojo raziskavo. Sestavila sem vprašalnik, ki sem ga posredovala po elektronski pošti velenjski trgovini za male živali Mr. Pet, odgovore pa sem prejela od vodje nabave za celotno Slovenijo, vodji skupne občinske uprave SAŠA regije (kratica: SOU SAŠA regije) na Medobčinski inšpekciji, redarstvu in varstvu okolja Velenje, ter ustanoviteljici vadbene klinike za pse CoolDog. Dobljene odgovore sem zbrala, uredila in obdelala.

3.3 EKSPERIMENT

Naredila sem eksperiment, s pomočjo katerega sem ugotavljala, katera vrečka za pasje iztrebke se prej razgradi. Na kompost sem položila navadno plastično vrečko, ki je narejena iz 100% poli etilena ter bio razgradljivo vrečko za pasje iztrebke iz 30% koruznega škroba in 70% PBAT (polibutilen adipat tereftalat – biorazgradljivi kopolimer).

Obe vrečki sem tudi pritrdila, s čimer sem želela preprečiti premikanje, ki bi lahko nastalo zaradi vetra, ptičev ali drugih zunanjih dejavnikov. Ker sta bili vrečki ena ob drugi, so bili tudi pogoji za razgradnjo za obe enaki (temperatura, vlaga ...). Deset tednov sem spremljala spremembe in jih evidentirala s fotografiranjem.

4 REZULTATI

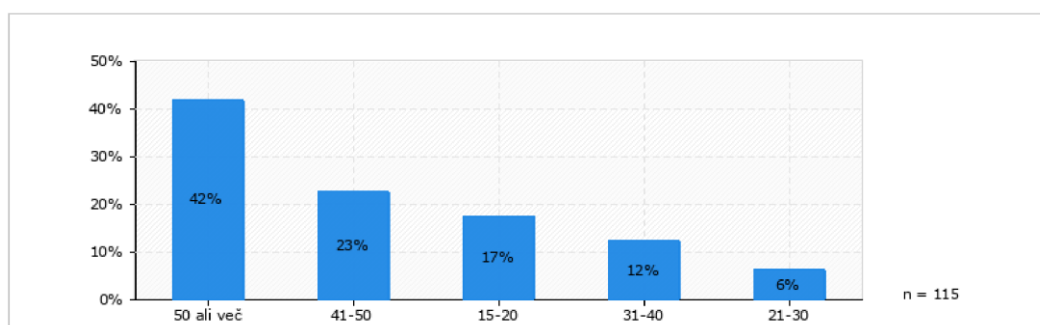
4.1 RAZISKOVALNI VZOREC

Raziskavo sem izvajala v Sloveniji na območju Velenja. Anketirala sem devetošolce Osnovne šole Livada ter tamkajšnje zaposlene. Sodelovali so tudi sorodniki, prijatelji, sosedi, znanci. Anketiranje je potekalo od 24. 1. 2022 do 30. 1. 2022 s pomočjo spletne ankete 1KA (Priloga A). Vprašalnik je izpolnilo 251 anketirancev. Ustreznih odgovorov je bilo 115. Vprašalnik je bil anonimen, vseboval pa je 13 vprašanj.

4.2 REZULTATI IN UGOTOVITVE ANKETE

4.2.1 Starost anketirancev

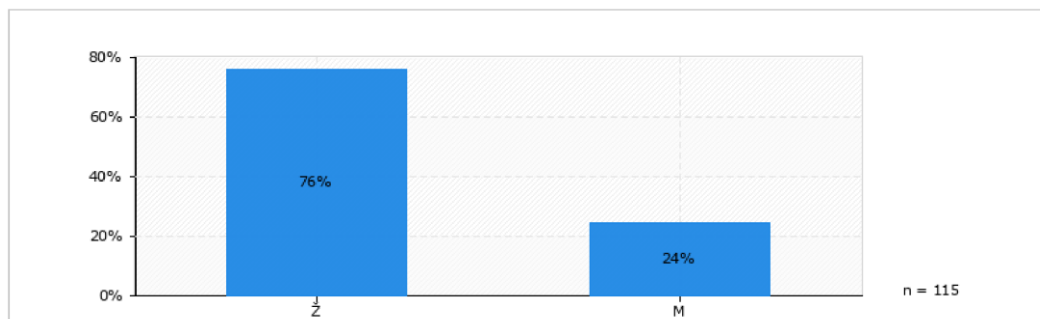
Največ anketirancev je bilo starih 50 let ali več (42 %), najmanj pa jih je bilo starih med 21 in 30 let (6 %).

Graf 1: Struktura anketirancev po starosti.

4.2.2 Spol anketirancev

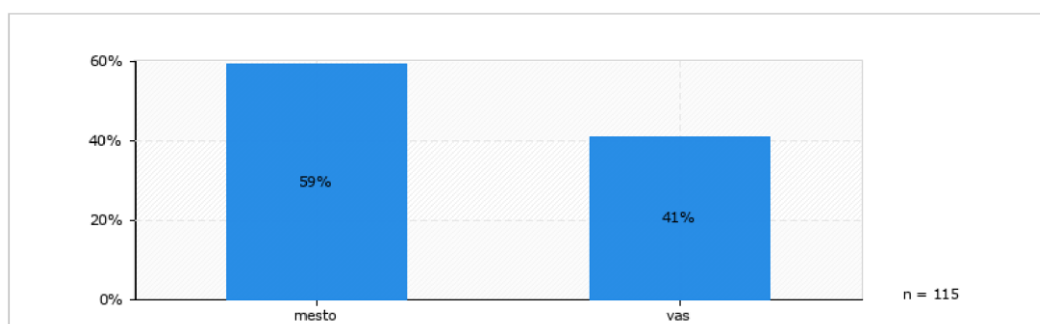
Anketo je izpolnilo 87 (76 %) žensk in 28 (24 %) moških.

Graf 2: Struktura anketirancev po spolu.

4.2.3 Kraj bivanja

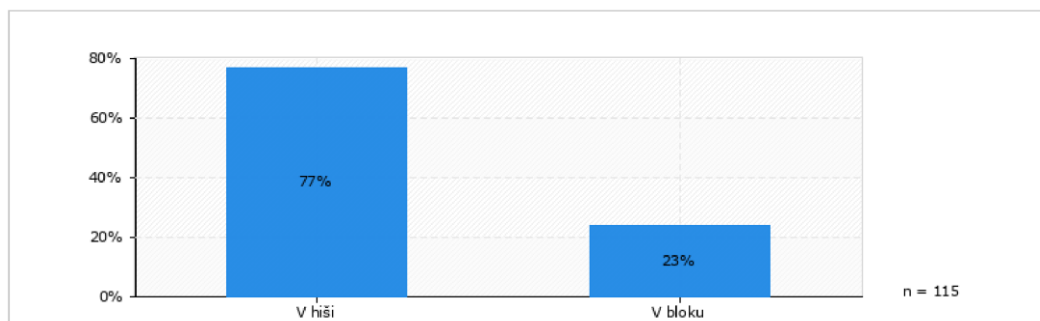
68 anketirancev (59 %) živi v mestu, 47 anketirancev (41%) pa živi na podeželju.

Graf 3: Struktura anketirancev po kraju bivanja.

4.2.4 Prebivališče

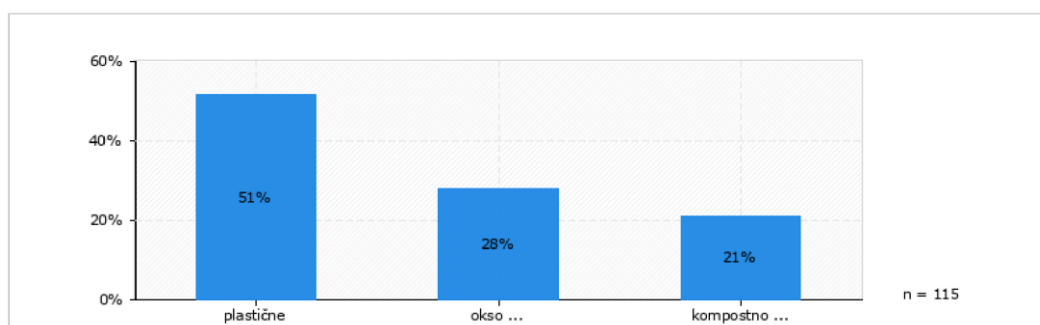
Večina anketirancev živi v hiši, kar 88 (77 %) , 27 (23 %) pa v bloku.

Graf 4: Struktura anketirancev po prebivališču.

4.2.5 Najpogosteje uporabljene vrečke

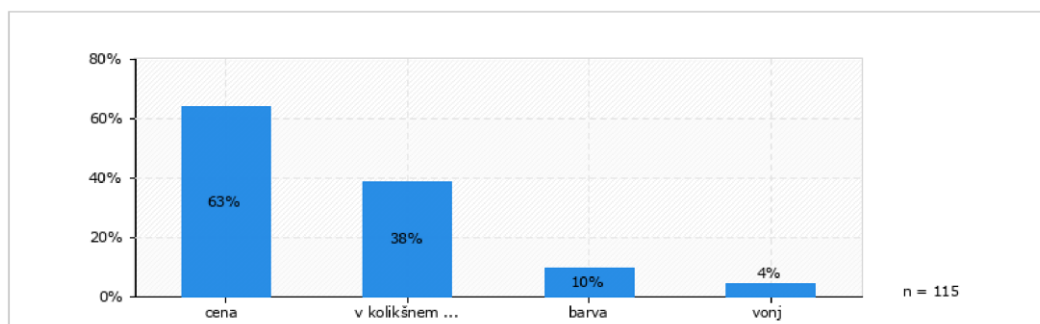
Več kot polovica anketirancev, tj. 59 (51 %) uporablja plastične vrečke za pasje iztrebke, 24 (21 %) anketirancev pa uporablja kompostno razgradljive vrečke.

Graf 5: Struktura vrečk za pasje iztrebke glede na vrsto materiala.

4.2.6. Najpomembnejši dejavnik pri nakupu vrečk

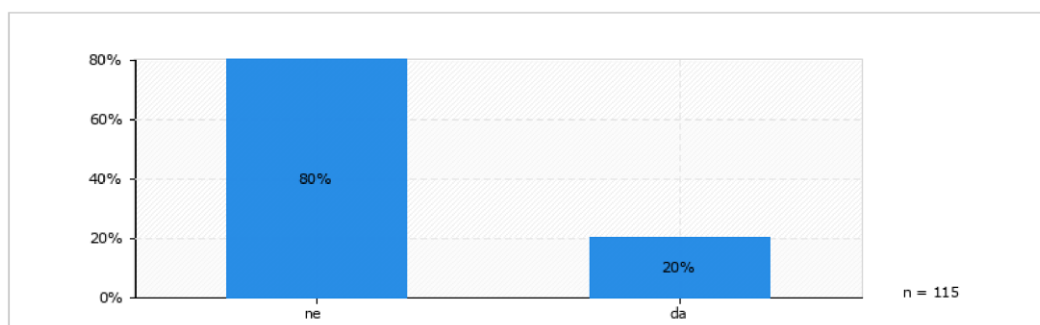
Največ anketirancev 73 (63 %) je odgovorilo, da je pri nakupu pasjih vrečk za iztrebke najpomembnejša cena, najmanj 5 (4 %) pa jih meni, da je pri nakupu le-teh pomemben vonj.

Graf 6: Struktura dejavnikov, ki vplivajo na nakup vrečk.

4.2.7 Čas, potreben za razkroj vrečke za pasje iztrebke

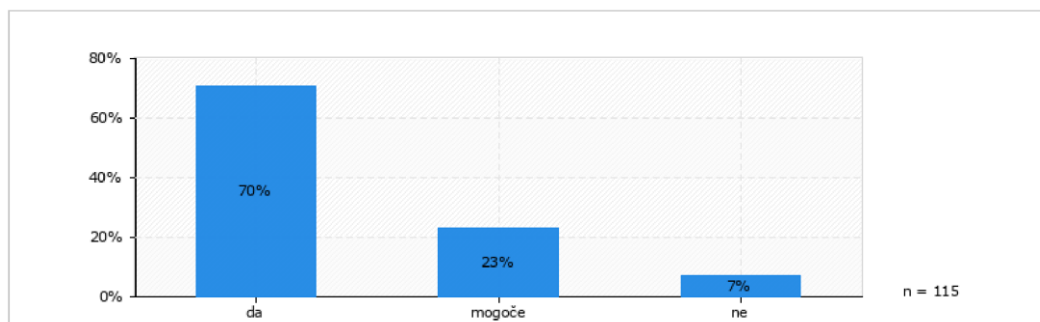
Kar 92 (80 %) anketirancev ni poznalo odgovora, kako dolgo se razkrajja vrečka za pasje iztrebke, 23 (20 %) pa je odgovorilo pritrdilno.

Graf 7: Poznavanje podatka o času, ki je potreben za razkroj vrečk.

4.2.8 Razmislek o spremembi nakupovalnih navad

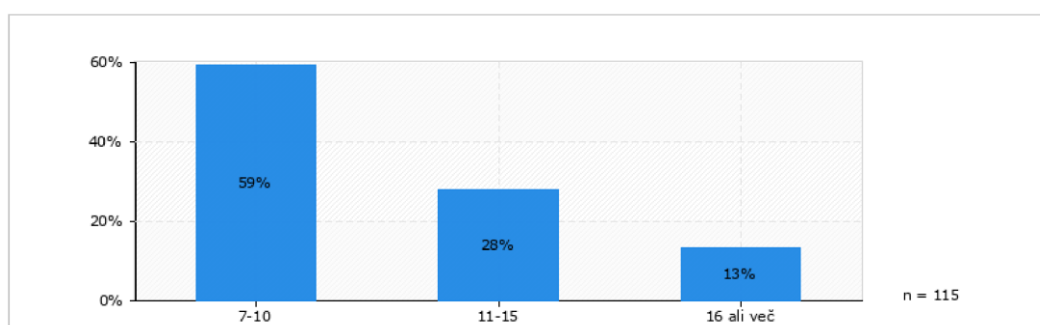
81 (70 %) anketirancev, ki ni poznalo podatka o času, potrebnem za razkroj plastične vrečke, bi spremenilo svoje nakupovalne navade, če bi ta podatek poznali. 26 (23 %) bi se za spremembo mogoče odločili, le 8 (7 %) anketirancev se za spremembo ne bi odločilo.

Graf 8: Sprememba nakupovalnih navad ob seznanitvi s časom razgradnje.

4.2.9 Poraba vrečk na teden

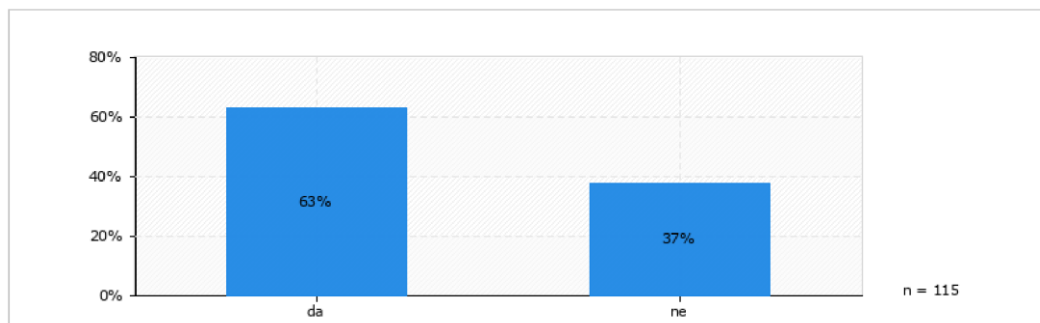
Več kot pol anketirancev, tj. 68 (59 %) porabi na teden med 7–10 vrečk za pasje iztrebke, 32 (28 %) jih porabi med 11–15 kom ter 15 (13 %) anketirancev 16 ali več.

Graf 9: Tedenska poraba vrečk.

4.2.10 Možnost kompostiranja doma

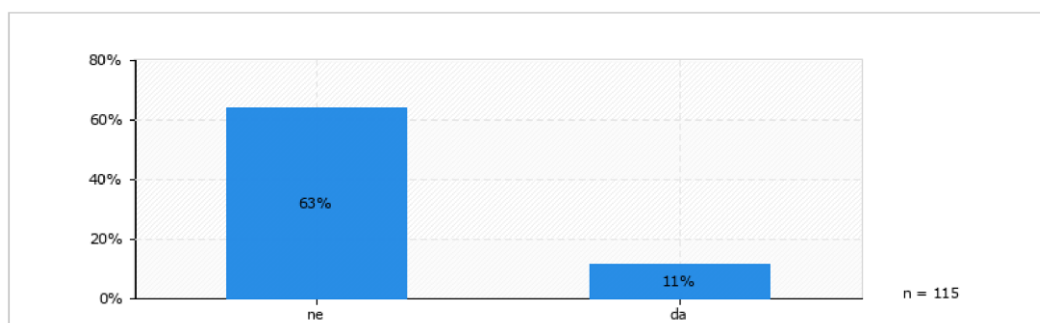
72 (63 %) anketirancev ima doma možnost kompostiranja, 43 (37 %) pa te možnosti nima.

Graf 10: Prikaz deleža anketirancev, ki se lahko lotijo kompostiranja doma.

4.2.11 Razgraditev vrečk za pasje iztrebke na domačem kompostniku

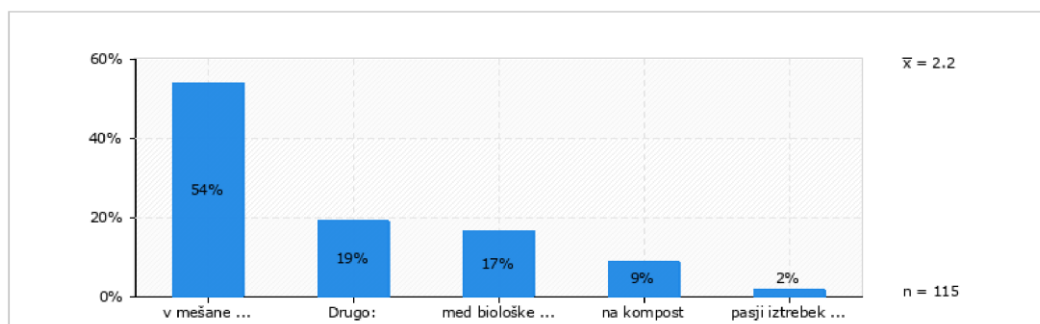
Več kot polovica anketirancev, ki so na prejšnje vprašanje odgovorili, da imajo možnost kompostiranja doma, in sicer kar 63 % ne uporablja komposta za kompostiranje vrečk za pasje iztrebke, le 11 % anketirancev je odgovorilo pritrdilno.

Graf 11: Uporaba komposta za razgradnjo vrečk za pasje iztrebke.

4.2.12 Kam z vrečko s pasjimi iztrebki?

Približno polovica anketirancev je odgovorila, da vrečke s pasjimi iztrebki odvržejo v mešane odpadke. Izredno nizek delež, in sicer le 2 %, anketiranih pa je označilo odgovor »smetnjak za pasje iztrebke«.

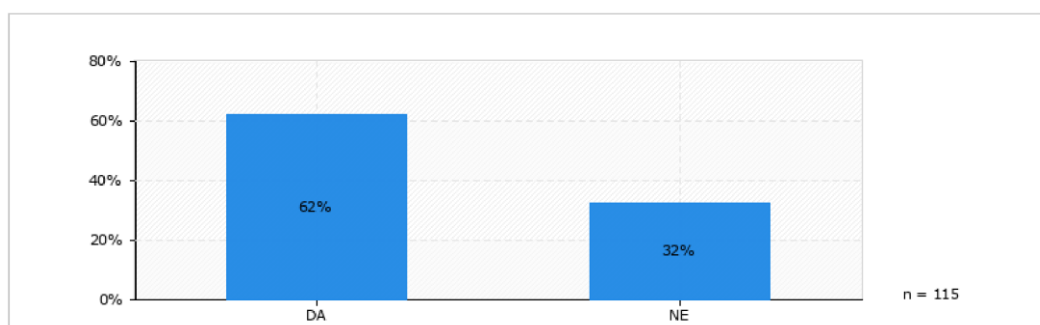

Graf 12: Ravnanje z vrečkami s pasjimi iztrebki.

Več kot polovica anketirancev 62 (54 %) odvrže vrečko s pasjimi iztrebki med mešane odpadke.

4.2.13 Kuhinjski kompostnik Organko

Velika večina anketirancev, 71 (62 %), pozna kuhinjski kompostnik Organko, 37 (32 %) pa še ni slišalo zanj.

Graf 13: Poznavanje kuhinjskega kompostnika Organko.

4.3 INTERVJU Z VODJO NABAVE V TRGOVINI ZA MALE ŽIVALI MR. PET

Ime in Priimek: Nataša Poljanar

Poklic: Namestnica vodje komerciale

Delovni status: vodja nabave za celotno Slovenijo

Sedež službe: Ljubljana

Kraj, kjer opravljajo naloge: Ljubljana, Dob, Kamnik, Leskovec Pri Krškem, Novo Mesto, Kranj, Škofja Loka, Koper, Nova Gorica, Postojna, Maribor, Celje, Murska Sobota, Ptuj, Velenje, Slovenska Bistrica

4.3.1 Na vaši spletni strani smo opazili, da ste izraz vrečka za pasje iztrebke nadomestili z besedo »drečka«. Kdaj ste pričeli z vpeljavo nove besede in s kakšnim namenom?

Beseda DREČKA je bila izbrana za najbolj izvirno besedo leta 2018. Z uporabo prispevamo k njeni uveljavitvi in tako, kot smo zapisali v našem članku, z njeno uporabo v vsakdanjem življenju prispevamo k razvoju našega slovenskega jezika. V nadaljevanju prilagam članek, ki je objavljen tudi na naši spletni strani: <https://www.mrpet.si/drecka-najbolj-izvirna-beseda-leta-2018-p-20732.aspx>

Drečka – najbolj izvirna beseda leta 2018

Pozna jo vsak lastnik psa. Mnogim je nepogrešljiv del vsakdana, najdemo jo po vseh žepih, torbah in nahrbtnikih, na javnih površinah pa brez nje celo tvegamo denarno kazen. Kaj je ta skrivnostna stvar? Drečka, seveda! Pravzaprav je Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU besedo 'drečka' izbral za najbolj izvirno slovensko besedo leta 2018.

Če te besede še ne poznamo, pa zagotovo uganemo, kako je nastala in kaj pomeni. Skovana je namreč iz nekoliko neprimerne besedne zveze »drek vrečka«, ki pa skupaj tvori prav prikupno novo slovensko besedo. Predstavlja seveda majhne vrečke, zvite v kolut, katere uporabimo za odstranitev pasjega iztrebka in tako ohranjamo čisto okolje. Drečke so izdelane iz plastike ali pa, še bolje, biorazgradljivih materialov, ki poskrbijo

ne le za čiste pločnike in zelenice, ampak hkrati tudi zmanjšujejo količino plastičnih odpadkov v našem okolju. Na voljo imamo veliko paleto barv, vzorcev in velikosti drečk, nekatere so celo odišavljene, da prekrijejo neprijeten vonj njene vsebine. Vsi vemo, da je jezik živa stvar, ki se tekom let spreminja in razvija. Ker je drečka še tako nova beseda, še ni uvrščena v Slovar slovenskega knjižnega jezika (SSKJ), saj se tja uvrstijo besede, ki se jih v praksi že uporablja, tako da k uvrstitvi vanj največ pripomoremo prav vsi, ki besedo uporabljamo. Ker smo v Mr.Pet-u nad novo besedo navdušeni, in ker želimo prispevati k njeni uveljavitvi, vas pozivamo, da z njeno uporabo v vsakdanjem življenju prispevamo k razvoju našega čudovitega slovenskega jezika in ga skupaj naredimo še bolj pisanega.

4.3.2 Katerih vrečk za pasje iztrebke prodate največ in kolikšen delež prodaje obsegajo razgradljive vrečke?

Pri nas so v skupni prodaji v letu 2021 navadne plastične drečke obsegale največji delež, in sicer 74 % prodaje vseh drečk, 25 % razgradljive drečke in 2 % kompostno razgradljive drečke (koruzni škrob). V prerezu zadnjih treh let opazamo rahel padec pri prodaji navadnih plastičnih drečk in razgradljivih drečk in porast deleža kompostno razgradljivih drečk.

4.3.3 Ali v Velenju v zadnjem času opazate dvig ali padec določene vrste vrečk za pasje iztrebke?

Na primeru velenjske poslovalnice so v skupni prodaji v letu 2021 navadne plastične drečke obsegale še 78 % prodaje vseh drečk, 20 % razgradljive drečke in 2,6 % kompostno razgradljive drečke (koruzni škrob). V Velenje je žal v prerezu zadnjih treh let opaziti porast na navadnih plastičnih drečkah in večji padec na prodaji razgradljivih drečk ter porast deleža kompostno razgradljivih drečk.

4.4 INTERVJU Z USTANOVITELJICO VADBENE KLINIKE ZA PSE COOLDOG

Ime in Priimek: Nina Jerot

Poklic: kinolog

Delovni status: ustanoviteljica vadbene klinike za pse

Sedež službe: Velenje

Kraj, kjer opravljajo naloge: Velenje, Slovenj Gradec, Celje

4.4.1 Kakšna so mnenja o posameznih vrstah vrečk med lastniki psov v Velenju, ki jih opazate tekom usposabljanj na vaši vadbeni kliniki?

Lastniki psov uporabljajo različne vrste vrečk za pasje iztrebke. Od biološko razgradljivih do navadnih vrečk. Večina jih je kot boljše omenila biološko razgradljive, a se pojavljajo tudi klasične.

4.4.2 Kaj je po vašem mnenju ključni dejavnik, ki vpliva na odločitev o nakupu vrečk za pasje iztrebke pri lastnikih psov v Velenju?

Pri nakupu se večina ozira na ceno, nekaj pa jih je omenilo, da jim je zelo pomembna tudi skrb za okolje.

4.4.3 Na kakšen način v vaši vadbeni kliniki spodbujate lastnike psov k dosledni uporabi vrečk za pasje iztrebke?

V naši CoolDog pasji šoli zelo spodbujamo, ozaveščamo in izobražujemo lastnike psov o pomembnosti odstranjevanja pasjih iztrebkov iz okolja. Prav tako je vrečka za pasje iztrebke obvezna oprema na naših skupinskih tečajih za vzgojo psov, saj jih izvajmo v urbanem okolju.

4.4.4 Mi morda zaupate, katero vrsto vrečk za pasje iztrebke uporabljate vi?

Sama uporabljam in priporočam biološko razgradljive vrečke, saj so okolju prijazne, kar je zame zelo pomembno.

4.5 INTERVJU Z VODJO SKUPNE OBČINSKE UPRAVE NA MEDOBČINSKI INŠPEKCIJI, REDARSTVU IN VARSTVU OKOLJA VELENJE

Ime in Priimek: Sonja Glažer

Poklic: univerzitetni diplomirani sanitarni inženir

Delovni status: vodja skupne občinske uprave SAŠA regije (kratica: SOU SAŠA regije)

Sedež službe: Velenje

Kraj, kjer opravljajo naloge: 10 občin in 1 mestna občina (Gornji Grad, Ljubno, Luče, Mozirje, Nazarje, Prebold, Rečica ob Savinji, Solčava, Šmartno ob Paki, Šoštanj in Velenje)

4.5.1 Kaj zajemajo pristojnosti občinskih redarjev v zvezi z obveznostmi lastnikov psov?

Občinski redarji opravljajo nadzor nad sprejetimi odločbami veljavnega Odloka o splošnem redu v Mestni občini Velenje. Prilagam člen, ki govori o obveznosti lastnikov oz. vodnikov psov.

7. člen

(1) Na javnih površinah se živali lahko vodijo le na povodcu. Dolžina povodca mora biti takšna, da žival ne more priti v neželen stik z drugimi osebami in živalmi.

(2) Vodnik živali je dolžan:

- imeti žival ves čas pod nadzorom in jo obvladovati;
- imeti pri sebi pribor za odstranjevanje iztrebkov in ga na zahtevo pristojnega organa občinske uprave tudi pokazati;
- takoj odstraniti iztrebke.

(3) V centralnih predelih mesta je reja rejnih živali prepovedana.

(4) Z globo 400 eurov se kaznuje za prekršek posameznik, ki ravna v nasprotju z določbami 1., 2., in 3. odstavka tega člena.

(5) Z globo 1.200 eurov se kaznuje za prekršek pravna oseba, samostojni podjetnik posameznik in posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, ki ravna v nasprotju z določbami 1., 2., in 3. odstavka tega člena, njihova odgovorna oseba pa z globo 400 eurov.

4.5.2 Mi lahko zaupate, v kolikšni meri se lastniki psov v Velenju držijo predpisanih pravil?

Iz prakse lahko zapišem, da se vodniki/lastniki psov držijo pravil (pes na povodcu, pobiranje pasjih iztrebkov) v večini primerov. Seveda obstajajo tudi taki, ki tega ne upoštevajo še posebej, ko svoje pse sprehajajo na lokacijah, kjer niso opaženi ali ob takih urah, ko ni v bližini nikogar.

4.5.3 Kakšen je običajno odziv lastnikov psov, ko zagledajo občinskega redarja?

Občinski redarji svoje delo opravljajo na terenu in so v predpisanih uniformah. Sprehajalec psa, ki le-tega nima na povodcu, ga ob srečanju z redarjem seveda takoj pripne. Seveda sprehajalci pobirajo iztrebke za svojimi psi, ko vidijo redarja. Pribor za odstranjevanje pasjih iztrebkov (vrečke) pa imajo vsi sprehajalci psov, katere na zahtevo redarja tudi pokažejo. Takšnih in drugačnih zgodb s terena je precej.

4.5.4 Koliko kršitev lastnikov psov ste v preteklem letu zabeležili v Velenju?

Občinski redar ima pravico kršitelja opozoriti ali pa ga oglobiti. V preteklem letu je bilo izrečenih nekaj opozoril, ko psi niso bili na povodcih. Kršitev glede nepobiranja pasjih iztrebkov pa ni bila ugotovljena.

4.6 EKSPERIMENT

Naredila sem eksperiment, s pomočjo katerega sem želela ugotoviti, katera vrečka za pasje iztrebke se prej razgradi. Na domači kompost sem položila navadno plastično vrečko ter bio razgradljivo vrečko za pasje iztrebke. Obe vrečki sem pritrdila, s čimer sem želela preprečiti premikanje, ki bi lahko nastalo zaradi vetra, ptičev ali drugih zunanjih dejavnikov. Ker sta bili vrečki ena ob drugi, so bili tudi pogoji za razgradnjo za obe enaki (temperatura, vlaga ...). Deset tednov sem spremljala spremembe in jih evidentirala s fotografiranjem.

4.6.1 Prvi teden

Na kompost sem položila bio razgradljivo ter navadno plastično vrečko za pasje iztrebke.

Slika 7: Bio razgradljiva (levo) in plastična vrečka (desno) na kompostniku, 22. 12. 2021 (foto: L. Đuričić)

4.6.2 Drugi teden

Po tednu dni sem preverila, kaj se dogaja z vrečkami. Ni bilo vidnih sprememb.

Slika 8: Bio razgradljiva (levo) in plastična vrečka (desno) na kompostniku, 29. 12. 2021 (foto: L. Đuričić)

4.6.3 Tretji teden

Ob naslednjem obisku komposta še vedno ni bilo vidnih sprememb.

Slika 9: Bio razgradljiva (levo) in plastična vrečka (desno) na kompostniku, 5.1.2022 (foto: L. Đuričić)

4.6.4 Četrti teden

Minili so že štirje tedni, vidnih sprememb ni bilo opaziti. Le veter je nekoliko prestavil vrečke, zato sem se odločila, da poleg palčk uporabim še kamne za boljšo obtežitev.

Slika 10: Bio razgradljiva (levo) in plastična vrečka (desno) na kompostniku, 12.1.2022 (foto: L. Đuričić)

4.6.5 Peti teden

Tudi peti teden nisem opazila vidnih razlik.

Slika 11: Bio razgradljiva (levo) in plastična vrečka (desno) na kompostniku, 19.1.2022 (foto: L. Đuričić)

4.6.6 Šesti teden

Vrečki sta bili tudi po šestih tednih nespremenjeni.

Slika 12: Bio razgradljiva (levo) in plastična vrečka (desno) na kompostniku, 26.1.2022 (foto: L. Đuričić)

4.6.7 Sedmi teden

V sedmem tednu je bila opazna rahla sprememba barve obeh vrečk.

Slika 13: Bio razgradljiva (levo) in plastična vrečka (desno) na kompostniku, 2.2.2022 (foto: L. Đuričić)

4.6.8 Osmi teden

Po osmih tednih še vedno ni bilo vidnih znakov razgradnje.

Slika 14: Bio razgradljiva (levo) in plastična vrečka (desno) na kompostniku, 9.2.2022 (foto: L. Đuričić)

4.6.9 Deveti teden

Deveti teden ni bilo opaziti kakršnih koli novih sprememb.

Slika 15: Bio razgradljiva (levo) in plastična vrečka (desno) na kompostniku, 16.2.2022 (foto: L. Đuričić)

4.6.10 Deseti teden

Po desetih tednih še vedno ni bilo vidnih znakov razkroja. Obe vrečki, tako plastična kot bio razgradljiva, sta le nekoliko spremenili barvo. Verjetno je preteklo premalo časa za vidne spremembe, velik vpliv pa je verjetno imelo tudi vreme, saj so bile temperature zelo nizke. Mogoče bi razkroj pospešila, če bi jih zakopala. Z eksperimentom bom zaradi lastne radovednosti vsekakor nadaljevala, saj me zanima, kolikšen čas je resnično potreben za razkroj biološke vrečke za pasje iztrebke.

Slika 16: Bio razgradljiva (levo) in plastična vrečka (desno) na kompostniku, 23.2.2022 (foto: L. Đuričić)

5 DISKUSIJA

5.1 HIPOTEZA: PORABA RAZGRADLJIVIH VREČK ZA PASJE IZTREBKE JE V VELENJU NIZKA.

Na podlagi rezultatov rešene ankete sem ugotovila, da skoraj polovica (49 %) anketirancev uporablja razgradljive vrečke za pasje iztrebke, pri čemer z 28 %, glede na skupno porabo vrečk, prevladujejo oxo-biorazgradljive vrečke, z 21 % pa ji sledijo kompostno razgradljive vrečke. V nadaljevanju me je zanimalo, ali bi se lastniki psov v Velenju pogosteje odločali za nakup razgradljivih vrečk, če bi bili seznanjeni z veliko krajšim časom razgradnje le-teh. Glede na visok delež pritrdilnih odgovorov sem prišla do sklepa, da bi bila tako lahko poraba razgradljivih vrečk za pasje iztrebke v Velenju še nekoliko višja.

Na podlagi intervjuja z vodjo nabave za celotno Slovenijo v trgovini za hišne ljubljence Mr. Pet sem izvedela, da je v Velenja v zadnjih treh letih opaziti porast pri nakupu navadnih plastičnih vrečk ter padec prodaje razgradljivih vrečk za pasje iztrebke.

Upoštevajoč dobljene odgovore pri anketi in intervjuju hipoteze ni bilo mogoče niti potrditi niti ovreči, saj so si bili rezultati med seboj nasprotujoči. Pri tem je potrebno opozoriti, da rezultatov ene ali druge raziskave ni možno neodvisno potrditi, kajti na njihov izid bi lahko negativno botrovali dejavniki kot so premajhno število anketirancev ali morebitno dejstvo, da naši anketiranci niso stalne stranke v trgovini Mr. Pet.

5.2 HIPOTEZA: LASTNIKI PSOV V VELENJU NE POZNAJO PODATKA O ČASU RAZKROJA PLASTIČNE VREČKE.

Po obdelavi rezultatov anketnega vprašalnika sem hipotezo POTRDILA, kajti izkazalo se je, da večina lastnikov psov v Velenju ne razpolaga s podatkom o času potrebnem za razkroj plastične vrečke. Teh je bilo namreč kar 80 %. Boljša ozaveščenost le-teh pa bi lahko po mojih predvidevanjih pomembno vplivala na nakupovalne navade lastnikov psov (hipoteza 1).

5.3 HIPOTEZA: NA NAKUP VREČK ZA PASJE IZTREBKE VPLIVA CENA.

Izvedeni anketni vprašalnik je mojo hipotezo POTRDIL. Zanimalo me je namreč, kaj vpliva na nakup vrečk za pasje iztrebke. Med ponujenimi odgovori je bila cena, potreben čas za razgradnjo, barva in vonj. Daleč največ anketirancev se je odločilo prav za višino prodajne cene, in sicer kar 63 %. Upoštevajoč dejstvo, da so razgradljive vrečke vsaj običajno občutno dražje od plastičnih, še toliko bolj preseneča ugotovitev o približno enaki porabi v primerjavi s plastičnimi.

5.4 HIPOTEZA: LASTNIKI PSOV V VELENJU VEDO, KAM MORAJO ODVREČI PASJE IZTREBKE.

Hipotezo sem na podlagi ankete POTRDILA, toda rezultati niso tako dobri, kot bi si to želela. Pravzaprav le nekaj več kot polovica lastnikov psov v Velenju ve, kam je potrebno odvreči vrečke s pasjimi iztrebki. Tovrstne vrečke spadajo v zabojnike z mešanimi komunalnimi odpadki (54 % odgovorov) ali v posebne namenske smetnjake (samo 2 % odgovorov). Iztrebki ne spadajo na kompost, kot je to označilo 9 % anketirancev, ne spadajo pa niti v zabojnike za biološke odpadke kot je odgovorilo 17 % anketirancev.

Pri tem je potrebno opozoriti na dejstvo, da sem hipotezo obravnavala na podlagi vprašanja, ki je spraševalo o kraju, kamor oni običajno odvržejo vrečko s pasjimi iztrebki. Nedvomno namreč obstaja tudi delež anketirancev, ki vedo, kam je potrebno vrečko odvreči, pa tega zaradi različnih razlogov vsemu navkljub ne počnejo.

5.5 HIPOTEZA: BIO RAZGRADLJIVA VREČKA SE RAZGRADI PREJ KOT PLASTIČNA VREČKA.

Skladno z rezultati izvedenega eksperimenta sem prišla do ugotovitve, da bi bilo za popolno razgraditev biorazgradljive vrečke potrebno daljše časovne obdobje od desetih tednov, kolikor je do sedaj trajal moj eksperiment. Vrečke namreč še vedno niso pričele razpadati, sem pa v zadnjih nekaj dneh opazila spremembo v barvi biorazgradljive vrečke, ki je za razliko od plastične nekoliko bolj zbledela. Sklenila sem, da ne gre za dovolj prepričljiv znak razgradnje, kajti razlika v obstojnosti barvnega odtenka bi lahko bila v neposredni povezavi s fizičnimi in kemijskimi lastnostmi same barve. Ker očitnih znakov razgradnje zaenkrat še vedno nisem opazila, hipoteze nisem mogla ne POTRDITI ne OVREČI. Pri tem je potrebno opozoriti, da na čas, ki je potreben za razgradnjo, močno vplivata tudi temperatura okolja in količina prisotne vlage v ozračju. Zavedanje pomembnosti vremenskih pogojev me je vodilo v razmislek, da bi eksperiment ob drugačnem vremenu verjetno prinesel tudi drugačne rezultate. Zagotovo pa bom z namenom prepričanja in potešitve lastne radovednosti, obe vrečki na kompostniku še vedno skrbno opazovala tudi v prihodnje. Najbrž bi morala biti prekrita s kompostom, verjetno pa ima velik vpliv tudi temperatura, ki je bila v času izvajanja eksperimenta zelo nizka.

5.6 HIPOTEZA: KOMPOSTNIK ORGANKO LAHKO UPORABIMO ZA RAZGRADITEV PASJIH IZTREBKOV

Kompostnik Organko sem vključila v raziskovalno nalogo zaradi tega, ker gre za kompostnik za organske odpadke, ki ob enem ne povzroča neprijetnih vonjav in ne privablja mrčesa. Skladno s tem se mi zdi odlična rešitev za zbiranje pasjih iztrebkov za ljudi, ki živijo v blokih. S poglobljenim prebiranjem literature sem hipotezo OVRGLA, kajti v skladu z navodili proizvajalca kompostnik Organko med drugim ni primeren za zbiranje pasjih ali drugih živalskih iztrebkov, saj se ti ne smejo mešati z drugimi organskimi odpadki. Rezultat ni bil v skladu s pričakovanju, ki sem jih imela pred raziskavo. Ugotovitev me je spodbudila k razmisleku o iskanju alternativnih možnosti. Glede na to, da tudi proizvajalec Organko prihaja iz Velenja, se mi je zdela razširitev raziskovalne dejavnosti še toliko bolj smiselna. Porodila se mi je zamisel, da bi lahko ustvarili zbiralnik, ki bi bil namenjen zbiranju izključno pasjih iztrebkov v razgradljivih kompostnih vrečkah, pri čemer bi kot vzor uporabili kompostnik Organko. Zbiralnik bi torej moral biti praktičen in kompakten, a obenem dovolj velik, da ga ne bi bilo potrebno izprazniti po vsakem odvajanju našega psa, prav tako pa je pomembno, da ne bi oddajal neprijetnega vonja in privabljal mrčesa. Naj dodam, da bi moral biti trajnostno usmerjen in zato narejen iz naravnih ali vsaj recikliranih materialov. Lotila sem se iskanja po spletu in povpraševanja tudi v različnih trgovinah z opremo za hišne ljubljence, toda ugotovila sem, da česa podobnega na našem trgu trenutno ne obstaja. Mnenja sem, da bi tovrsten zbiralnik predstavljal velik korak k rešitvi problematike zbiranja pasjih iztrebkov predvsem za vse lastnike psov v stanovanjskih blokih. Poudariti je potrebno, da bi temu morala biti prilagojena tudi nadaljnja obravnava teh odpadkov. To bi lahko konkretnije delovalo tako, da bi v blokovskih naseljih postavili zabojnike za tovrstne odpadke, ki bi stali poleg tistih za papir, steklo in plastiko. Komunalno podjetje pa bi nato zabojnike praznilo in poskrbelo za njihov odvoz ter ustrezno sanacijo.

6 ZAKLJUČEK

O plastiki, predvsem v zadnjem času zaradi dokazanih škodljivih vplivov na okolje, govorimo z negativnim prizvokom, toda vsemu navkljub se je potrebno zavedati, da gre brez vsakega dvoma za eno največjih pridobitev sodobne družbe, brez katere si življenja praktično ne znamo več predstavljati. Plastika nas zaradi svoje uporabnosti dejansko obdaja na popolnoma vsakem koraku, ob njeni prevladi pa nastaja tudi vse več z njo povezanega odpada. Reciklaža je zaradi kemijskih lastnosti plastike še posebno zahteven, dolg in drag postopek, zaradi česar nastajajo številna prenatrpana odlagališča, znaten del odpadkov pa, žal, pristane tudi v naravi.

Pred začetkom raziskovalne naloge sem si postavila vprašanje, kako bi lahko posameznik z majhnimi ukrepi na lokalni ravni pomembno pripomogel h globalnemu zmanjšanju uporabe plastike in vsaj delno prispeval k rešitvi perečega okoljskega problema. To me je spodbudilo k razmišljanju o množični uporabi plastičnih vrečk, zato sem sprejela odločitev, da se v svoji raziskovalni nalogi podrobneje posvetim problematiki vrečk za pasje iztrebke. Uvodoma sem s pomočjo literature najprej raziskala lastnosti plastike in alternative plastičnim vrečkam, ki so pri nas trenutno dostopne. Pri tem sem spoznala različne vrste razgradljivih vrečk, zato sem z namenom prepričanja o njihovih prednostih izvedla eksperiment, s katerim sem želela preveriti čas razgradnje.

S pomočjo anketnega vprašalnika sem se lotila raziskovanja razširjenosti uporabe razgradljivih vrečk med lastniki psov v Velenju, njihovo naklonjenost in dejavnike, ki botrujejo k nakupu. Z raziskavo sem dobila veliko odgovorov, ki sem jih morala ustrezno ovrednotiti, urediti in nato obdelati, predstavila pa sem jih v obliki grafov. Izpostaviti bi želela ugotovitev ankete, ki so me sicer izredno presenetile, saj skoraj polovica anketirancev uporablja razgradljive vrečke za pasje iztrebke. Zanimivo je bilo spoznanje, da bi se delež verjetno še povečal, če bi bili ljudje v splošnem bolje informirani o času, ki je potreben za razgradnjo posamezne vrste vrečk. Kot glavni vzrok, da se ne odločijo za nakup razgradljive vrečke, je bila največkrat visoka cena, kar se je skladalo z mojimi pričakovanji. Z anketnim vprašalnikom sem ugotovila, da večina anketirancev pozna

kompostnik Organko, s prebiranjem literature pa sem spoznala, da za zbiranje pasjih iztrebkov žal ni primeren. O tem sem razmišljala in prišla do zamisli, da bi lahko po zgledu kompostnika Organko oblikovali zbiralnik pasjih in drugih živalskih iztrebkov, ki prav tako ne bi povzročal neprijetnih vonjav in ne bi privabljal mrčesa, saj bi tako lahko predstavljal rešitev predvsem za lastnike psov v stanovanjskih blokih, ki nimajo možnosti kompostiranja.

Navade velenjskih lastnikov psov sem med drugim preučevala tudi s pomočjo intervjuja z vodjo nabave v trgovini za male živali Mr. Pet, vodjo skupne občinske uprave SAŠA regije na Medobčinski inšpekciji, redarstvu in varstvu okolja Velenje ter ustanoviteljico vadbene klinike za pse CoolDog. Prišla sem do zaključka, da je ozaveščenost lastnikov psov v našem mestu o okoljski problematiki plastičnih vrečk na sorazmerno visoki ravni, kar sklepam iz zanemarljivega števila kršitev in večje uporabe razgradljivih vrečk, kot sem sprva pričakovala. Statistični podatki, ki sem jih prejela v trgovini za male živali Mr. Pet, kažejo, da pri njih, žal, še vedno prevladuje prodaja plastičnih vrečk. Vzrok tega po mojem mnenju ni samo v višji ceni, a je krivdo v določeni meri moč pripisati tudi neznanju ljudi.

Menim, da bi bilo dobro, če bi v mestu lastnike psov k nakupu razgradljivih vrečk spodbujali z različnimi programi in akcijami, po zgledu posebne občinske kampanje o trajnostni mobilnosti, kjer so na najrazličnejše načine promovirali hojo, kolesarjenje in javni potniški promet. V ta namen bi lahko posvetili informativno oddajo na lokalnem radiu (Moj radio) ali pa morda na televiziji (VTV Velenje). Nedvomno bi bil učinkovit tudi kakšen prispevek na to temo, v katerem izmed priljubljenih časopisov pri nas, kot je denimo Naš čas. Mnenja sem, da bi lahko o uporabi razgradljivih vrečk opozorili tudi na družbenih omrežjih MOV, predvsem na Facebooku in Instagramu, kjer bi glede na število sledilcev zagotovo dosegli ogromno ljudi. Že večkrat se je namreč pokazalo, da je v času, v katerem živimo, ciljno skupino najlažje doseči s pomočjo družbenih omrežij. Pri tem se mi je porodila zamisel, da bi lahko na prednosti in slabosti uporabe posamezne vrste vrečk za pasje iztrebke med drugim opozorili s privlačnimi plakati, ki bi jih izobesili po mestu. S podobnimi pristopi bi se lahko lotili reševanja problematike tudi širše in na državnem

nivoju, kjer bi lahko pripomogla tudi vlada RS. Izhajajoč iz rezultatov svojega anketnega vprašalnika, s katerim sem ugotovila, da je najpogostejši razlog ne odločanja za nakup razgradljivih vrečk visoka cena, bi lahko vlada in pristojno ministrstvo poskrbela za nižjo obdavčitev tovrstnih vrečk. S tem bi bile razgradljive vrečke cenejše in skoraj zagotovo privlačnejše za nakup večjemu številu lastnikov psov. Na uporabo razgradljivih vrečk pa bi lahko na srečanjih lastnikov psov opozarjala tudi kinološka društva, enako kot to počne Vadbena klinika za pse Cooldog pri nas v Velenju. Možnosti je torej veliko, in če bi s tem lastnike psov v Velenju in morda tudi širše po Sloveniji spodbudili vsaj k premisleku o spremembi svojih nakupovalnih navad, menim, da bi za naše okolje in skupno dobro naredili veliko.

Pri tem se sprašujem, kako bi to vplivalo na nakup plastičnih vrečk v trgovinah z živili ali oblačili. Bi ljudje morda redkeje posegali tudi po drugih plastičnih izdelkih za enkratno uporabo? Ali je možno, da bi s spodbujanjem k nakupu razgradljivih vrečk za pasje iztrebke naredili tektonski premik v miselnosti ljudi o okoljski problematiki? No, to pa še zdaleč ne bi bil tako majhen in nepomemben prispevek k rešitvi problema plastičnih odpadkov, mar ne?

Slika 17: Koš za pasje iztrebke (foto: A. Đuričić)

7 POVZETEK

Če pomislimo in se že samo bežno ozremo okoli sebe, lahko hitro ugotovimo, da nas obkroža na desetine različnih predmetov, ki vsebujejo plastiko. Dejstvo je, da gre za vsestransko uporaben material, brez katerega si današnjega življenja praktično ne znamo več predstavljati. Potrebno je opozoriti, da plastika kot takšna ne predstavlja problema, sporna sta predvsem množična uporaba in nepravilno ravnanje z njo. Slednje lahko pripišemo potrošniški mentaliteti, ki je naravnana tako, da večino predmetov uporabljamo izredno kratek čas, nato pa jih zavržemo in nadomestimo z novimi, kar ima za naše okolje in zdravje uničujoče posledice. Plastika se namreč razkrajja na tisoče let, dodatno težavo pa povzroča še razpad plastičnih odpadkov na mikrodelce, kar vodi v nastanek tako imenovane mikroplastike, ki pa slej ko prej s prehranjevanjem in pitjem konča v vsakem organizmu na našem planetu, pri čemer nismo izjema niti ljudje.

Da spremenimo stanje, ki postaja čedalje bolj nevdržno, je potrebno spremeniti predvsem svoje navade. Svetovni znanstveniki opozarjajo, da lahko že z majhnimi in navidezno nepomembnimi spremembami k izboljšanju prispevamo ogromno. Pomemben korak je lahko tudi ozaveščenost lastnikov psov o uporabi vrečk za pasje iztrebke. V svoji raziskovalni nalogi sem ta problem opisala v teoretičnem delu. Tu lahko seveda naletimo na veliko ovir, saj so alternative pogosto občutno dražje. V raziskovalnem delu pa sem s pomočjo vprašalnika ugotavljala, za katere vrečke se lastniki psov najpogosteje odločijo in zakaj je temu tako, ali vedo, kako vplivajo na onesnaženost okolja ter kam jih po uporabi zavržejo. Opravila sem tudi intervju v velenjski trgovini za male živali Mr. Pet, in sicer z vodjo nabave za celotno Slovenijo. Zanimalo me je namreč, katerih vrečk prodajo največ in zakaj. Intervju pa sem opravila tudi z ustanoviteljico vadbene klinike za pse CoolDog, saj sem hotela izvedeti, ali stranke spodbujajo oz. se z njimi pogovarjajo o uporabi okolju prijaznih vrečk za pasje iztrebke. Pogovarjala pa sem se tudi z vodjo skupne občinske uprave SAŠA regije na Medobčinski inšpekciji, redarstvu in varstvu okolja Velenje, zanimalo me je, ali se lastniki psov držijo predpisov, koliko kršitev beležijo ter posledično kazni. Opravila sem tudi eksperiment, s pomočjo katerega sem v praktičnem delu ugotavljala, katere vrečke so okolju prijaznejše in se prej razgradijo. Na

kompost sem položila dve različni vrsti vrečk za pasje iztrebke, navadno plastično in biorazgradljivo ter tedensko spremljala spremembe, kar sem evidentirala s fotografijami.

Rezultati so pokazali, da večina lastnikov psov v Velenju uporablja plastične vrečke za pasje iztrebke, pri čemer najpomembnejši dejavnik za nakup predstavlja ugodna cena letih. Izredno nizek delež lastnikov psov se zaveda, koliko časa je potrebnega za razkroj plastične vrečke in veliko bi jih svoje nakupovalne navade spremenilo, če bi ta podatek poznalo. Vrečke s pasjimi iztrebki najpogosteje odvržejo med mešane komunalne odpadke, pri tem pa dosledno skrbijo za pobiranje iztrebkov in se v splošnem držijo predpisanih pravil. Med drugim sem ugotovila, da ljudje kompostnik Organko dobro poznajo, vendar za zbiranje vrečk s pasjimi iztrebki ni primeren. Prišla pa sem tudi do ugotovitve, da na razkroj biorazgradljive vrečke za pasje iztrebke vpliva več dejavnikov, kot so temperatura, vlaga, sončna svetloba in drugi vremenski pogoji, zaradi česar moj eksperiment ni prinesel pričakovanih rezultatov, kajti izvajala sem ga v zimskem času. Zaključim lahko, da bi lahko vsak lastnik psa z bolj premišljenim nakupom in ustrežnejšim ravnanjem z vrečkami za pasje iztrebke v veliki meri prispeval k zmanjšanju onesnaženosti okolja in s tem pripomogel k rešitvi globalnega ekološkega problema.

8 SUMMARY

By thinking about it and by simply looking around, it can be established that we are surrounded by a variety of objects that contain plastic. The fact is that it is a versatile material, without which we can no longer imagine today's life. It should be noted that plastic as such is not a problem, its mass use and improper handling are the ones that are controversial. The latter can be attributed to the consumer behaviour that is geared towards using most items for an extremely short time, then discarding them and replacing them with new ones. Bags, bottles, straws and pots are just some of the plastic products that are usually used only once. Consequently, huge amounts of waste are created, which are largely disposed uncontrollably and devastating consequences have been made on our environment and health. It takes thousands of years for plastic to decompose, and an additional problem is caused by its decomposition into microparticles, which leads to the formation of so-called microplastics that eventually ends up being eaten or drunk by every organism on our planet, and humans are no exception. In order to change this increasingly unsustainable situation, our habits need to be changed. World scientists warn that even small and seemingly insignificant changes can contribute to huge improvements, such as raising the awareness of dog owners regarding the use of dog waste bags. Thus, this problem was described in the theoretical part of this research work. Many obstacles can be encountered as alternatives are often significantly more expensive. A questionnaire was also implemented to find out which dog waste bags dog owners mostly choose from and why, as well as whether they know how these bags affect environmental pollution and where they can be discarded. An interview was also conducted with the supply manager for the whole of Slovenia at Mr. Pet store in Velenje. I was interested in which bags they sell the most and why. An interview was also made with the founder of CoolDog, a training school for dogs, as it was necessary to establish whether customers are encouraged to use environmentally friendly dog waste bags and if these conversations are brought up. Another interview was performed with the head of the joint municipal administration of the Savinja and Šalek Region (SAŠA region) at the Inter-municipal Inspectorate, Warden Service and Environmental Protection in Velenje as I was interested in whether dog owners follow the regulations, how many violations are recorded, and

consequently how many fines are issued. By conducting an experiment in the practical part of the research work, it was established which bags are more environmentally friendly and which decompose first. Two different dog waste bags (plastic and biodegradable) were put out onto the compost and the changes were monitored weekly and were recorded by taking photos. The results showed that most dog owners in Velenje use plastic bags for dog excrement, with the most important factor for the purchase being the favorable price of them. An extremely low proportion of dog owners are aware of how long it takes to decompose a plastic bag and many would change their shopping habits if they knew this information. Bags of dog excrement are most often disposed of as mixed municipal waste, while consistently taking care of the collection of excrement and generally adhering to prescribed rules. Among other things, I found that people know the Organko composter well, but it is not suitable for collecting bags of dog excrement. However, I also came to the conclusion that the decomposition of biodegradable dog excrement bags is influenced by several factors such as temperature, humidity, sunlight and other weather conditions, which is why my experiment did not yield the expected results because I conducted it in winter. I can conclude that any dog owner, with a more prudent purchase and more appropriate handling of dog excrement bags, could greatly contribute to reducing environmental pollution and thus help solve the global ecological problem.

9 VIRI IN LITERATURA

9.1 VIRI

Rajh, E. Plastika v naših življenjih in na krožnikih. <https://ebm.si/prispevki/plastika-v-nasih-zivljenjih-in-na-kroznikih> (12. 10. 2021).

Štruc, T. Koliko in katere Bokashi Organke potrebujem? <https://vrtobilja.si/koliko-katere-bokashi-organke-potrebujem> (17. 1. 2022)..

Tomsič, K. Zakaj moramo pobirati pasje iztrebke? <https://www.kmz.si/clanki/zakaj-moramo-pobirati-pasje-iztrebke/> (5. 11. 2021).

Završnik, K. Resnica o vrečkah za iztrebke. <https://www.eko-brlog.com/resnica-o-vreckah-za-iztrebke/> (19. 12. 2021).

Zupan, M. Plastična vrečka – strupen simbol potrošniške družbe. <https://ebm.si/prispevki/plasticna-vrecka-strupen-simbol-potrosniske-druzbe> (28. 12. 2021).

9.2 VIRI SLIK

Onesnaževanje s plastiko

<https://www.agro-chemistry.com/wp-content/uploads/2019/05/degradable-plastic-bags-still-not-gone-after-3-years.jpg> (23. 2. 2022)

Odstranite iztrebke vašega psa

Foto: A. Đuričić.

Pobiranje pasjih iztrebkov

https://www.hillspet.com/content/dam/cp-sites/hills/hills-pet/en_us/exported/dog-care/healthcare/images/picking-up-dog-poop.jpg (23. 2. 2022)

Opozorilna tabla

<https://nalepke.net/wp-content/uploads/2020/09/prosim-pocistite-za-psom-iztrebki.jpg>
(23. 2. 2022)

Organko

[https://www.skaza.com/hubfs/Skaza%20Bokashi%20Organko%20Set%20komostnikov%20\(2%20x%2016%20L\)%20+%20posip%201%20kg,%20%20C4%8Crno-Zelen.jpg](https://www.skaza.com/hubfs/Skaza%20Bokashi%20Organko%20Set%20komostnikov%20(2%20x%2016%20L)%20+%20posip%201%20kg,%20%20C4%8Crno-Zelen.jpg) (23. 2. 2022)

Kaj sodi v Organko?

<https://www.foodbloggersofcanada.com/wp-content/uploads/2018/06/kitchen-scraps.jpg>
(23. 2. 2022)

Biorazgradljiva in plastična vrečka na kompostniku, 22. 12. 2021

Foto: L. Đuričić

Biorazgradljiva in plastična vrečka na kompostniku, 29. 12. 2021

Foto: L. Đuričić

Biorazgradljiva in plastična vrečka na kompostniku, 6.1.2022.

Foto: L. Đuričić

Biorazgradljiva in plastična vrečka na kompostniku, 12. 1. 2022

Foto: L. Đuričić

Biorazgradljiva in plastična vrečka na kompostniku, 19. 1. 2022

Foto: L. Đuričić

Biorazgradljiva in plastična vrečka na kompostniku, 26. 1. 2022

Foto: L. Đuričić

Biorazgradljiva in plastična vrečka na kompostniku, 2. 2. 2022

Foto: L. Đuričić

Biorazgradljiva in plastična vrečka na kompostniku, 9. 2. 2022

Foto: L. Đuričić

Biorazgradljiva in plastična vrečka na kompostniku, 16. 2. 2022

Foto: L. Đuričić

Biorazgradljiva in plastična vrečka na kompostniku, 22. 2. 2022

Foto: L. Đuričić

Koš za pasje iztrebke.

Foto: A. Đuričić.

ZAHVALA

Svojima mentorjema, gospe Simoni Žohar in bratu Aleksandru Đuričiću, se iskreno zahvaljujem za vso strokovno pomoč, svetovanje, spodbudo in koristne napotke pri ustvarjanju raziskovalne naloge.

Zahvaliti se moram Nataši Poljanar, vodji nabave v trgovini za hišne ljubljence Mr. Pet, Sonji Glažer, vodji skupne občinske uprave SAŠA regije, na Medobčinski inšpekciji, redarstvu in varstvu okolja Velenje ter Nini Jerot, ustanoviteljici vadbene klinike za pse CoolDog, za opravljene intervjuje. Kljub natrpanemu urniku so našli čas in odgovorili na moja vprašanja.

Hvala tudi vsem prijateljem, sosedom, sovrstnikom Osnovne šole Livada Velenje ter tamkajšnjim zaposlenim, ki so izpolnili anketni vprašalnik in mi s tem omogočili raziskavo ter tako prispevali k nastanku raziskovalne naloge.

Zahvalo dolgujem tudi profesoricama Polonci Zlodej, Niki Vrhovnik in Katji Drev za slovnični pregled in prevod ter vsem ostalim, ki so kakor koli pripomogli pri izdelavi moje raziskovalne naloge.

Zahvaliti se moram tudi svoji družini za vse optimistične in kritične nasvete, tople besede ter dejanja v preteklih tednih.

PRILOGE

- Priloga A: anketni vprašalnik
- Priloga B: tabela z odgovori, ki so jih anketiranci pri 12. vprašanju anketnega vprašalnika pisali sami (razdelek »drugo«)
- Priloga C: intervju z ustanoviteljico vadbene klinike za pse CoolDog
- Priloga D: intervju z vodjo skupne občinske uprave SAŠA regije (kratica: SOU SAŠA regije) na Medobčinski inšpekciji, redarstvu in varstvu okolja Velenje
- Priloga E: intervju z vodjo nabave za celotno Slovenijo v velenjski trgovini za male živali Mr. Pet

PRILOGA A
ANKETNI VPRAŠALNIK

Sem učenka 9. razreda osnovne šole Livada. Izdelujem raziskovalno nalogo na temo "MOJ PES, MOJA ODGOVORNOST – VRSTE VREČK ZA PASJE IZTREBKE, MOŽNOST RECIKLAŽE IN OZAVEŠČENOST VELENJSKIH LASTNIKOV PSOV". Z odgovori na naslednja vprašanja bi mi zelo pomagali pri izvedbi moje naloge. Prosim vas, če na vprašanja odgovorite iskreno. Zbrane podatke bom uporabila samo za namen raziskave, vprašalnik je anonimen in namenjen le lastnikom psov. Že vnaprej se Vam zahvaljujem za vaše sodelovanje.

Q1 - STAROST

- 15–20
- 21–30
- 31–40
- 41–50
- 50 ali več

Q2 - SPOL

- M
- Ž

Q3 - KRAJ BIVANJA

- mesto
- vas

Q4 - ALI ŽIVITE V HIŠI ALI BLOKU

- V hiši
- V bloku

Q5 - POSPRAVLJANJE IZTREBKOV ZA NAŠIMI KOSMATINCI JE NUJNO. KATERE VREČKE NAJPOGOSTEJE UPORABLJATE?

- plastične
- oxo-biorazgradljive
- kompostno biorazgradljive

Q6 - KAJ SE VAM ZDI NAJBOLJ POMEMBNO PRI NAKUPU PASJIH VREČEK?

Možnih je več odgovorov

- barva
- vonj
- cena
- v kolikšnem času se razgradi

Q7 - ALI VESTE, KAKO DOLGO SE RAZKRAJA VREČKA ZA PASJE IZTREBKE?

- da
- ne

Q8 - ČE BI VAM POVEDALA, DA PLASTIČNA VREČKA ZA PASJE IZTREBKE ZA RAZGRADNJO POTREBUJE VEČ KOT TISOČ LET, OKSO BIORAZGRADLJIVA DO PRIBLIŽNO TREH LET TER KOMPOSTNO RAZGRADLJIVA DO TREH MESECEV. ALI BI SPREMENILI SVOJE NAKUPOVALNE NAVADE?

- ne
- mogoče
- da

Q9 - KOLIKO VREČK PORABITE NA TEDEN?

- 7–10
- 11–15
- 16 ali več

Q10 - ALI IMATE DOMA MOŽNOST KOMPOSTIRANJA?

- ne
- da

Q11 - ČE JE BIL VAŠ PREJŠNJI ODGOVOR DA, ALI GA UPORABLJATE TUDI ZA RAZGRADITEV PASJIH VREČK?

- ne
- da

Q12 - KAM ODVRŽETE VREČKO S PASJIMI IZTREBKI?

- v mešane odpadke
- med biološke odpadke
- pasji iztrebek pustim na tleh
- na kompost
- Drugo:

Q13 - Ali poznate kuhinjski kompostnik Organko?

DA

NE

PRILOGA B

TABELA Z ODGOVORI, KI SO JIH ANKETIRANCI PRI 12. VPRAŠANJU
ANKETNEGA VPRAŠALNIKA PISALI SAMI (RAZDELEK »DRUGO«)

	Odgovori	Frekvenca	Odstotek (%)	Veljavni (%)	Kumulativa (%)
	ker živimo na vasi – na travniku oz. v gozdu	1	1	5	5
	v koš za pasje iztrebke	3	3	14	18
	pasje koše	1	1	5	23
	v koše namenjene pasjim iztrebkom	1	1	5	27
	posebej prostor v naravi za pasje iztrebke	1	1	5	32
	koš za pasje iztrebke	1	1	5	36
	na vasi ne potrebujem vrečk	1	1	5	41
	pasje kante	1	1	5	45
	v koš, ki je namenjen za pasje iztrebke	1	1	5	50
	na vasi ne uporabljamo vrečk	1	1	5	55
	koš za pasje vrečke	1	1	5	59
	v koš za pasje iztrebke	1	1	5	64
	v koše za pasje iztrebke, ki so v mestu	1	1	5	68
	koš za pasje iztrebke	1	1	5	73
	v koše namenjene za pasje iztrebke	1	1	5	77
	posebne posode za pasje iztrebke	1	1	5	82
	v koše za pasje iztrebke	1	1	5	86
	v gozdu ali na travniku, na tleh. ob drugih priložnostih pospravim	1	1	5	91

	med mešane odpadke				
	k sosedom na vrt	1	1	5	9 5
	v koš ki je namenjen pasjim iztrebkom	1	1	5	100
Veljavni	Skupaj	22	19	100	
Manjkajoči	-2 (preskok (if))	93	81		
	Skupaj	93	81		
	SKUPAJ	115	100		

PRILOGA C

INTERVJU Z USTANOVITELJICO VADBENE KLINIKE COOLDOG

1. Kakšna so mnenja o posameznih vrstah vrečk med lastniki psov v Velenju, ki jih opazate tekom usposabljanj v vaši pasji šoli?

2. Kaj je po vašem mnenju ključni dejavnik, ki vpliva na odločitev o nakupu vrečk za pasje iztrebke pri lastnikih psov v Velenju?

3. Na kakšen način v vaši pasji šoli spodbujate lastnike psov k dosledni uporabi vrečk za pasje iztrebke?

4. Mi morda zaupate, katero vrsto vrečk za pasje iztrebke uporabljate vi?

PRILOGA D

INTERVJU Z VODJO SKUPNE OBČINSKE UPRAVE SAŠA REGIJE NA MEDOBČINSKI INŠPEKCIJI, REDARSTVU IN VARSTVU OKOLJA VELENJE

1. Kaj zajemajo pristojnosti občinskih redarjev v zvezi z obveznostmi lastnikov psov?
2. Mi lahko zaupate, v kolikšni meri se lastniki psov v Velenju držijo predpisanih pravil?
3. Kakšen je običajno odziv lastnikov psov, ko zagledajo občinskega redarja?
4. Koliko kršitev lastnikov psov ste v preteklem letu zabeležili v Velenju?

PRILOGA E

INTERVJU Z VODJO NABAVE V TRGOVINI MR. PET

1. Na vaši spletni strani smo opazili, da ste izraz vrečka za pasje iztrebke nadomestili z besedo »drečka«. Kdaj ste pričeli z vpeljavo nove besede in s kakšnim namenom?
2. Katerih vrečk za pasje iztrebke prodate največ in kolikšen delež prodaje obsegajo razgradljive vrečke?
3. Ali v Velenju v zadnjem času opazate dvig ali padec prodaje določene vrste vrečk za pasje iztrebke?

